

COMMISSIE STEDELIJK WATER EN WATERSYSTEEM

Delft, 4 september 2018

AAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN DELFLAND

Advies van de commissie Stedelijk Water en Watersysteem, tevens **conceptverslag** van de vergadering op 4 september 2018 over het aan haar voorgelegde voorstel van het college van dijkgraaf en hoogheemraden, ter behandeling in de Verenigde Vergadering op 20 september 2018.

Aanwezig:

dhr. mr. M.A. Houtzager	hoogheemraad, voorzitter
mevr. drs. A.C.J. Jans RC	hoogheemraad
dhr. J.B. van den Berg	Ongebouwd
dhr. drs. L.W. Nanninga	Water Natuurlijk
dhr. J.H. Heijboer	AWBP
dhr. dr. P.A. Boot	PvdA
mevr. drs. E.E. van Hijlckama Vlieg	PvdA
dhr. P.J. van Adrichem	VVD
dhr. ing. L.G. Boekesteijn	Integer Liberaal
mevr. M.J. Hilders	Integer Liberaal
mevr. drs. M.E.H. Koop	CDA
dhr. T. van Heijningen	Bedrijfsgebouwd
dhr. H. Roeten	CU/SGP
dhr. F.M. Hoynck van Papendrecht	50plus
mevr. P.J. Brocke	PvdD
mevr. mr. A.I.L. Kooiman	secretaris

Afwezig:

dhr. A. Aartsen	Natuurterreinen
-----------------	-----------------

Locatie: GLH: 005

00. Presentatie Ontgroning bij bouwdruck

Deze presentatie over o.a. de parkeergarage bij de Zwolsestraat bij Den Haag wordt voorafgaand aan de vergadering, vanaf 13.00 uur, aan de commissie gegeven naar aanleiding van de motie van 5 juli in de VV en als opmaat naar een afsprakenkader waaraan wordt gewerkt voor dit gebied, zodat in de toekomst initiatieven in de 'Gouden Driehoek' integraal kunnen worden afgewogen.

01. Opening, vaststellen agenda

Er zijn vragen om de punten 4.07, 4.08, 5.01, 5.02, 5.03, 5.04, 5.05, 5.08, 5.09 en 5.10 te bespreken bij de agendapunten. Met deze wijzigingen wordt de agenda vastgesteld.

02. Vaststellen notulen van de vergadering van 19 juni 2018, inclusief toezeggingenlijst

De heer Boot wil bij het gesprek over de Zwolsestraat (pagina 8) graag toegevoegd hebben dat 'Delfland zich in dat proces proactief zal opstellen en de condities zal schetsen die voor Delfland relevant zijn'.

Met deze wijziging wordt het verslag vastgesteld.

03. Mededelingen

De voorzitter deelt mee dat er op 27 november een informatiemarkt is over de A16 bij Rotterdam van 19.00 tot 21.00 uur in de foyer van gemeentehuis van Lansingerland.

Verder deelt hij mee dat de Blankenburgverbinding nu in uitvoering is na de uitspraak van de Raad van State over de omgevingsvergunning. De watervergunning wordt dit najaar verleend.

Dit najaar zal de VV een voorstel bereiken over de financiering van het project SCHOON waarin de Waterharmonica, de upgradering van de waterzuivering De Groote Lucht en de zwempas zijn opgenomen.

04.B Besprekingsstukken

04.B.02 Bestuursrapportage 2018

De heer Van den Berg complimenteert het college met het goed verlopen van de droogtebestrijding. Hij beseft dat Delfland ondanks de droogte alert moet blijven op zware buien, maar vraagt of het toch niet wat overdreven was met de droogte om in juni het peil te verlagen vooruitlopend op de voorspelling van een bui die vervolgens niet viel. Hij denkt namelijk dat bij droogte de grond voor extra berging zorgt omdat een deel van de neerslag daarin wordt opgenomen.

Hij vraagt verder of van de N468 maar 2,6 kilometer hoeft te worden verbeterd en of dan niet de hele weg ineens wordt aangepakt.

De heer Heijboer vraagt of de opgaven voor de regionale keringen (paragraaf 3.4) versneld kunnen worden aangepakt.

De heer Roeten vraagt of er ook een kaartje kan worden gegeven bij de tabel op pagina 7. Hij leest daar dat projecten duurder en complexer zijn uitgevallen dan gedacht. Hij vraagt hoe dat kan gezien de deskundigheid van het personeel van Delfland en hij vraagt of die kennis vervolgens wordt verwerkt in de kentallen.

Verder vraagt hij of het tekort aan personeel (paragraaf 3.1) gevolgen heeft voor de planning van het werk.

Hij leest in bijlage 3 (pagina 2) dat het aantal meters gemiddeld toeneemt, maar vraagt of het wel lukt om het werk op tijd af te krijgen.

Mevrouw Koop merkt op dat het risico op tegenvallers al eerder aan de orde is geweest en dat met zorgvuldig aanbesteden en afspraken maken het risico kan worden beheerst.

De heer Boot leest op pagina 11 dat het pakket maatregelen voor ecologische zones wordt uitgebreid, maar op pagina 20 dat het nog niet mogelijk is om hiervoor prestatie-indicatoren te definiëren en hij vraagt hoe dat met elkaar te rijmen valt.

Hij merkt verder op dat het fijn is voor Delfland dat er 1 miljoen euro extra is binnengekomen dan geraamd, maar dat dat niet fijn is voor de burger omdat die te veel heeft betaald en hij vraagt om de WOZ-bedragen nog eens af te stemmen met de gemeentes. Ten slotte merkt hij op dat het bedrag voor onderzoek niet 40 miljoen moet zijn maar 4 miljoen.

Pfh Jans merkt op dat de droogte de nodige aandacht heeft gevraagd van de organisatie en dat ook nu nog de dijksinspecties doorgaan. Om verzilting tegen te gaan is een ander schutregime toegepast bij de Parksluizen.

Ze antwoordt verder dat er inderdaad achteraf kan worden geconstateerd dat de peilverlaging niet nodig was, maar dat de grond bij uitdroging minder snel water opneemt en dat dus voorzichtigheid bij zware neerslag na droogte geboden is.

Ze antwoordt verder dat voor de ecologische natte zones bij het verslag van de vorige vergadering een evaluatie en brief zijn gevoegd over dit onderwerp en er ook een informatieve VV over is belegd. De indicatoren worden nog niet aangepast, maar dat gebeurt later wel en moet in de begroting van 2019 worden opgenomen.

De voorzitter antwoordt dat de dijkversterkingsopgaven zijn geprogrammeerd en niet versneld kunnen worden uitgevoerd omdat dat te veel capaciteit vergt.

Hij merkt in algemene zin op dat de risico's en beheersmaatregelen die hier zijn genoemd een inventarisatie betreffen, naar wens van deze commissie, om inzichtelijk te maken wat er kan spelen, en dat het dus niet zo is dat die risico's ook optreden.

Hij antwoordt verder dat met de SSK-ramingen wel wordt geprobeerd om de kosten standaard in beeld te brengen, maar dat er dan nog altijd verrassingen kunnen optreden zoals bodemvervuiling, achtergebleven fundamenteën of planologische obstakels. Andersom komt het ook voor dat het meevalt. Deze constatering wordt opgenomen in het projectenboek.

Hij antwoordt verder dat bij structurele veranderingen zoals personeelskosten, staalprijs, energieprijs deze kentallen worden aangepast in de methodiek.

Hij antwoordt verder dat de N468 voor de rest aan de norm voldoet en dat het versterkingsproces nu voortvarend wordt aangepakt in goede samenwerking tussen provincie, gemeente en aanwonenden.

Pfh Jans geeft aan dat met de Najaarsbrief het projectenboek Groene Motor aangeboden zal worden.

De commissie besluit de Burap voor de voor de commissie relevante onderdelen als hamerstuk aan de VV voor te leggen.

04.B.06 a Beantwoording vragen Integer Liberaal winningsplan Gaag- Monster en de zienswijze van het Hoogheemraadschap van Delfland.

Pfh Jans stelt voor dit agendapunt tegelijk met 06 b en 06 c te behandelen. Daarmee wordt ingestemd.

Het is volgens haar de bevoegdheid van het college van Delfland om een zienswijze uit te brengen. In de zienswijze is aandacht gevraagd voor circulariteit en voor communicatie met de inwoners. Ze benadrukt verder dat de interne communicatie zorgvuldig heeft plaatsgevonden en dat ook een informatieve brief aan de VV is gestuurd.

Mevrouw Hilders stelt dat ze normaliter mee zou zijn gegaan in de zienswijze van het college, maar dat de fractie zich genoodzaakt zag een eigen zienswijze in te dienen nadat het niet lukte om de inzichten van Integer Liberaal op te laten nemen in de zienswijze van het college; daarover heeft ook geen discussie plaatsgevonden in de VV.

Verder stelt ze dat op dat moment nog niet bekend was dat door middel van 'fracking' zou worden gewerkt. Die methode kan door het chemisch losmaken van gas uit diepere lagen gevolgen hebben voor de kwaliteit van het watersysteem en het grondwater. Zij vindt dat het college daarom kritischer moet staan tegenover dit voornemen. Ze merkt op dat het college overigens wel de suggestie van Integer Liberaal heeft overgenomen om een meetsysteem te eisen waarmee de gevolgen van de winning kunnen worden bepaald.

Verder stelt zij dat er in beleid noch verordeningen van Delfland iets is opgenomen over deze winningsmethode en dat het college daarom mogelijk niet bevoegd is om een zienswijze in te dienen. Zij vindt dat er op zijn minst een officiële VV had moeten worden belegd om tot een goede zienswijze te komen omdat een informatieve VV geen status heeft.

De voorzitter merkt op dat ondertussen de termijn voor het indienen van zienswijzen is verstreken en dat die dus ook niet meer kunnen worden gewijzigd. Er kan dus wel nog over worden gepraat in deze commissie, maar de beoordeling door EZK kan niet meer worden beïnvloed.

De heer Van Adrichem stelt dat hij zich niet tekortgedaan heeft gevoeld met de zienswijze van het Dagelijks Bestuur.

De heer Nanninga vraagt of mevrouw Hilders tevreden is met de gegeven reactie.

De heer Roeten vraagt of de reactie van EZK ook weer terugkomt in deze commissie.

Mevrouw Koop wil ook graag weten wat mevrouw Hilders ervan vindt, temeer omdat het veel werk heeft gekost.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg vindt dat de extra informatie die zij op deze manier krijgt, hout snijdt en dat zij hiermee goed is geïnformeerd. Ze vraagt wel of deze slag via fractie Integer Liberaal had kunnen worden voorkomen waardoor één zienswijze mogelijk was geweest.

Pfh Jans bedankt de indiener voor het inzicht dat met deze extra informatie is geboden en stelt dat die, door het punt te agenderen en de vragen te beantwoorden, nu ook aan de commissie ter beschikking is gesteld.

Ze stelt dat de vraag of het college bevoegd is, thuishoort in de commissie BOB.

De voorzitter bevestigt dat het college de bevoegdheid heeft om in een zienswijze de belangen van Delfland af te wegen. Hij vindt verder dat als de zienswijze van een fractie daarvan afwijkt, die vanuit haar eigen perspectief een zienswijze in kan dienen.

Mevrouw Hilders vindt het jammer dat Delfland niet door een betere informatie-uitwisseling tot één zienswijze heeft kunnen komen en vraagt of hierop kan worden teruggekomen in de agendacommissie wanneer de watervergunning wordt verstrekt.

De voorzitter antwoordt dat hij dat niet doet omdat het college met één mond spreekt en dat geen dubbele afweging kan worden gemaakt.

Mevrouw Hilders verlaat om 14.57 uur de vergadering.

04.H Hamerstukken

04.H.07 Ophogen investeringsplan en beschikbaar stellen uitvoeringskrediet voor nieuw gemaal en voor het automatiseren van inlaat in de Oud- en Nieuw Wateringveldsche polder

De heer Heijboer leest dat het uitvoeringskrediet omhoog moet vanwege hoogspanningskabels en door ecologische maatregelen. Hij vindt het goed dat deze risico's tijdig in beeld zijn gebracht zodat er nog kan worden gestuurd. Hij is ook akkoord met de ophoging, maar vraagt of de restrisico's (punt 10) niet alvast kunnen worden beheerst. Hij vraagt of de toegangsweg geen showstopper kan worden omdat het gemaal dan niet meer zou kunnen worden bereikt voor onderhoud en beheer. Verder vraagt hij of het probleem van de fietsveiligheid kan worden opgelost. Ten slotte vraagt hij of de vijf restrisico's niet alvast kunnen worden beprijsd zodat geen gebruik kan worden gemaakt van de salamtactiek.

De heer Roeten vraagt of het project klimaatadaptief wordt aangepakt.

De heer Boekesteijn vraagt of er meer gemalen zijn waar met een ontheffing wordt gewerkt voor de bereikbaarheid.

Pfh Jans antwoordt dat het niet om een showstopper gaat omdat ook zonder ontheffing er nog ruimte is voor een weg naar het gemaal. Met de fietsers wordt rekening gehouden door in het fietspad passeerplaatsen op te nemen.

Ze antwoordt verder dat de restrisico's nog niet kunnen worden beheerst omdat ze nog niet bekend zijn. Daarvoor is een post onvoorzien opgenomen en als ze optreden, dan wordt volgens de daarvoor geldende procedure geld vrijgemaakt. De verwachting is nu dat er verder geen risico's zullen optreden.

Ze antwoordt verder dat waar mogelijk bijvoorbeeld zonnepanelen worden toegepast en dat rekening wordt gehouden met energiebesparing.
Ze antwoordt ten slotte dat een fietspad met ontheffing vaker toegangsweg is voor een gemaal.

De commissie besluit het voorstel als hamerstuk aan de VV voor te leggen.

04.H.08 Vaststellen investeringsplan en beschikbaar stellen uitvoeringskrediet knelpunten watersysteemanalyse Kralingerpolder en Oude Campspolder

De heer Van den Berg heeft geen probleem met de maatregelen, maar vraagt aandacht voor twee problemen met afkalving van oevers door snelstromend water na veel regen bij duikers bij de Burgerweg (Oude Campspolder).

De voorzitter spreekt met de heer Van den Berg af dit buiten de vergadering om te bespreken.

De heer Roeten vraagt of dit plan al is doorgesproken met de belanghebbenden.

Pfh Jans antwoordt dat dat het geval is.

De commissie besluit het voorstel als hamerstuk aan de VV voor te leggen.

05. Ingekomen Stukken

05.01 Bestuurlijke voortgangsrapportage regionale waterkeringen 2017

De heer Roeten vraagt of de tweede toetsronde nu wel of niet in de steigers staat.

De voorzitter antwoordt dat nu elke 12 jaar de 437 km regionale keringen worden getoetst en dat er een plan van aanpak in de maak is met de provincie om de systematiek aan te passen. Nu wordt bij een toetsing geconstateerd of een kering wel of niet voldoet, in de toekomst moet dat eerder duidelijk zijn zodat op de versterking kan worden geanticipeerd.

05.02 Beantwoording schriftelijke vragen CU-SGP over watertoets

Mevrouw van Hijckama Vlieg vraagt waarom in de vergunningverlening van Den Haag Centraal geen waterwensen zijn meegenomen, of Delfland hier te laat bij was en of deze alsnog zijn af te dwingen.

De voorzitter antwoordt dat Delfland voor polders afgesproken normen kan eisen via het peilbesluit, maar dat dat bij bouwprojecten niet mogelijk is. Delfland probeert wel vanaf het begin van het proces aanwezig te zijn om het ontwerp gunstig te beïnvloeden maar heeft daarvoor geen juridisch instrumentarium. Er moet dus worden verleid en onderhandeld om tot aanpassingen te komen. In dit geval was Delfland niet te laat maar is het niet uitgenodigd om in het wordingsproces deel te nemen.

Op de langere termijn wil hij dat watereisen worden opgenomen in het bouwbesluit zodat ze ook kunnen worden afgedwongen.

Hij verwacht dat de bewustwording daarvoor zal toenemen met de verwachte stresstesten voor gemeenten. Hij beschouwt het als zijn missie om dat waterbewustzijn te laten toenemen bij de belanghebbende partijen om situaties hopelijk voor te zijn zoals onlangs in Kopenhagen.

Het lukt ook al regelmatig om wel extra waterberging op het dak mee te nemen, zoals bij appartementen in Vlaardingen waar de projectontwikkelaar besloten heeft om 10 cm waterberging op het dak mee te nemen.

05.03 Beantwoorden schriftelijke vragen PvdA beleid ontgroning bouwplannen zeewering

Mevrouw van Hijckama Vlieg is tevreden met de toelichting op het overleg met de bewoners rondom de Zwolsestraat om het standpunt van Delfland over waterveiligheid toe te lichten en vraagt of deze memo openbaar is.

De voorzitter antwoordt dat hij dat heeft afgesproken met de wethouder van Den Haag en dat hij ook afgesproken heeft om mevrouw Van Van Hijckama Vlieg daarbij mee te nemen.

Hij antwoordt verder dat de memo een commissiestuk en dus openbaar is.

05.04 Brief aan de VV – Zesjarig aalonderzoek, resultaten 2017

De heer Heijboer vraagt of de omstandigheden na intrek van de glasaal bij gemaal Schouten nog verder kunnen worden verbeterd door bijvoorbeeld rietoevers en hij vraagt of de intrek bij de andere boezemgemalen van Delfland bekend is.

Pfh Jans antwoordt dat bij gemaal Schouten een aantal maatregelen is genomen om de doortrek te verbeteren en dat wordt onderzocht hoe dat nog beter kan. De resultaten, die door vrijwilligers worden verzameld, zijn bekend bij gemaal de Zaaier en het Schiegemaal, maar niet bij alle gemalen.

05.05 Memo Kijkduin Bad

De heer Hoyneck van Papendrecht kent de wens van Delfland voor meer regie op de ontwikkelingen in Kijkduin en vraagt welke aspecten daarbij het meest nodig zijn.

De voorzitter antwoordt dat het belangrijk is om een integrale visie op dit gebied te ontwikkelen zodat goed kan worden afgewogen, in samenhang met andere initiatieven in de Kijkduindriehoek, wat het belang van Delfland is. In dit geval speelt mee dat Delfland hier ook bezit heeft en dit private belang goed langs de zelf toegepaste publiekrechtelijke maatlat moet leggen.

De heer Roeten vraagt naar de stand van zaken en of Delfland zelf nog plannen heeft met de Kijkduinlocatie en vraagt of de commissie van de voortgang op de hoogte wordt gehouden.

Mevrouw van Hijckama Vlieg vraagt of Delfland hier al bij voorbaat aan tafel zit en niet achteraf moet gaan oordelen over de plannen.

De voorzitter antwoordt dat dat het geval is en dat dit ook steeds meer de normale gang van zaken wordt omdat er aan de voorkant van het proces veel betere afspraken zijn te maken dan achteraf.

Hij antwoordt verder dat zijn college Smits privaatrechtelijk en hij publiekrechtelijk betrokken is bij de plannen. Voor zover hij weet, zou het pand worden afgestoten maar dat is een vraag die in de commissie BOB thuishoort.

05.08 A16- Rotterdam overeenkomst met Rijkswaterstaat

De voorzitter zegt toe aan de heer Heijboer dat zijn (technische) vragen over dit onderwerp schriftelijk zullen worden beantwoord en met de commissie worden gedeeld.

De heer Heijboer vraagt of de commissie de overeenkomst ook te zien krijgt en hoe het geregeld is met de omgevingsvergunning.

De voorzitter zegt dat toe en licht toe dat de vergunning in eerste instantie bij de aannemer ligt en dat die na aanleg wordt overgedragen aan Rijkswaterstaat waardoor een eventueel bestuurlijk conflict wordt voorkomen.

De heer Roeten vraagt wat de stand van zaken is en of de vergunning al is verleend.

De voorzitter antwoordt dat de overeenkomst is getekend. De tunnelbak ligt op Schielands grondgebied en met Schieland heeft Delfland zijn ervaringen gedeeld waardoor anders wordt aanbesteed dan bij de A4 Delft-Schiedam is gebeurd.

Hij antwoordt verder dat de watervergunning nog wordt aangevraagd en dat de commissie op de hoogte wordt gehouden via de rapportage complexe plannen derden.

05.09 Stand van zaken proef onderhoudsbaggeren voor de waterkwaliteit

De heer Heijboer vraagt wat wordt bedoeld met dat de staten niet of nauwelijks verschillen laten zien tussen de verschillende locaties.

Pfh Jans licht toe dat onderhoudsbaggeren is bedoeld om de diepte van watergangen op peil te houden en dat een proef wordt omgevoerd om na te gaan hoe dat zo goed mogelijk kan zonder de waterkwaliteit door met name vertroebeling te schaden. Bij kwaliteitsbaggeren wordt bagger verwijderd om uitspoeling van nutriënten te voorkomen.

Bij de proef wordt vooruitgang geboekt, maar de verschillen zijn niet groot genoeg om te concluderen of de nieuwe methode effectief is of niet. Wanneer er nog een jaar gemeten wordt, kunnen er wel conclusies getrokken worden.

05.010 Brief aan VV Stand van zaken Verkenning calamiteitenbergingen Westland

De heer Roeten meldt dat in de brief wordt gesteld dat 50.000 kubieke meter berging zou moeten worden aangelegd, maar dat dat niet vrijblijvend is. Hij vraagt in hoeverre daarin rekening is gehouden met het feit dat de polder nu nog voldoet maar op termijn niet meer en dat het Westland een kwetsbaar gebied is wat betreft wateroverlast.

De heer Heijboer pleit ervoor wat meer haast te maken met de plannen dan de 4 jaar die er nu voor staat.

De heer Nanninga vraagt of er geld terug kan worden verdiend met het idee voor zonnepanelen en hoe die dan zouden worden geplaatst.

Pfh Jans is het eens met de constatering dat het Westland een kwetsbaar gebied is en vindt het belangrijk dat er voldoende waterberging komt opdat het watersysteem robuust is. Het regent harder en vaker, is de conclusie van de nieuwe neerslagstatistieken voor korte tijdsduren. Deze vallen tot enkele tientallen procenten hoger uit dan de statistieken die tot nu toe zijn gehanteerd. De gevolgen van de klimaatverandering zijn al te zien. Dat is een extra stimulans om haast te maken met de voorstellen voor waterberging. Er wordt daarbij een zorgvuldig proces doorlopen inclusief een informatieve VV over dit onderwerp.

Ze antwoordt ten slotte dat mogelijk sprake zal zijn van zonnepanelen die dan niet het wateroppervlak zullen afsluiten, wat nadelig is voor de waterkwaliteit, maar op een hoger niveau zouden kunnen worden geplaatst.

De heer Van Heijningen vraagt hoe hij deze plannen in samenhang moet zien met de waterberging bij het gemaal waar hij enige vergaderingen geleden een vraag over heeft gesteld, maar waar hij nog geen antwoord op heeft gehad.

Pfh Jans zegt toe de vraag bij het verslag te zullen beantwoorden.

De heer Van Heijningen vraagt of zonnepanelen wel een kerntaak van Delfland inhouden.

De voorzitter verwijst voor een antwoord naar zijn collega, de heer Smits, die in zijn commissie over de energievoorziening gaat.

0.6 Rondvraag en sluiting

De heer Heijboer vraagt wat de voortgang is bij de overname van baggerwerk wat nu nog bij de gemeentes ligt.

Pfh Jans antwoordt dat er met Pijnacker-Nootdorp al een overeenkomst ligt en dat die met de gemeenten Lansingerland en Rijswijk aanstaande zijn.

De heer Heijboer vraagt of er al meer bekend is over de evaluatie van de 'overstort met kous' en over de algemene toepasbaarheid daarvan.

Pfh Jans zegt toe deze vraag bij het verslag te zullen beantwoorden.

De heer Heijboer vraagt of er nieuws is over de motie uit 2016 voor een zeesluis in de Waterweg. De voorzitter antwoordt dat de minister destijds heeft besloten dit onderwerp niet mee te nemen in het Deltaprogramma omdat een onderzoek te prematuur werd geacht. Voorlopig staat dit dus niet meer op de agenda. Dat wil niet zeggen dat het er niet op enig moment in de afzienbare toekomst weer op terechtkomt omdat het voor de zoetwatervoorziening interessant blijft en dat andere waterschappen dat ook vinden.

De voorzitter roept nog in herinnering dat hij een excursie naar de kust zal organiseren om de samenhang van wat daar speelt te kunnen toelichten en sluit om 16.00 uur de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Stedelijk Water en Watersysteem d.d. 6 november 2018.

De Voorzitter,

De Secretaris,

dhr. mr. M.A. Houtzager

mevr. mr. A.I.L. Kooiman